

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Forma citandi aliquem fugitivum, quatenus intra certum terminum
compareat coram Inquisitore de fide catholica responsurus, &
excommunicandi eum, nisi compareat intra terminum assignatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

tisfactionem plenariè pro expensis, prompti exitimus, & parati: Rescribentes nobis quacunque fuerint vobis grata. Datum, &c.

C O M M E N T. XXXVIII.

Reus qui petitur remittendus, qualiter sit remittendus.

Erant in vetusto illo Codice bibliothecæ Vaticanæ eiusmodi formulæ multæ, quibus omnis praxis in hoc negotio commodissimè absoluitur. verum hæc aperto iure vitantur; nam in authent. vt nulli iudicium. §. si vero quis. quomodo sit reus requirendus, & qualiter sit rescribendus, & totus denique ordo in hoc negotio obseruandus prescribitur in hæc verba: Si vero quis comprehensorum criminum latuerit, aut reliquerit prouinciã illã, in qua criminaliter deliquit; iubemus legitimis edictis a iudice euocari eum; & si non obediat, illa in eum procedere, quæ nostris legibus definita sunt. Si vero cognoscatur, quod in alia prouincia degit, iubemus prouinciã illius iudicem, in qua peccati quid huiusmodi contigerit, epistola publica vt ad prouinciã illius iudicem in qua delinquens persona degit, illum vero qui publicas suscepit litteras, & periculo suo, & officij sui comprehendere huiusmodi, & ad iudicem prouinciæ transmittere, in qua peccauit, supplicij legitimis subijciendum. Si vero qui publicam epistolã suscepit, neglexerit hoc facere, aut officij eius tradere, aut imperata neglexerit: tunc & ipsum iudicem tres auri libras, & officium eius alias tres pro pœna inferre iubemus. Si vero iudex, aut aliquis officij eius propter lucrum, huiusmodi personam non comprehendat, aut comprehendens non transmittat, & hoc agens conuincatur, spoliatus cingulo exilio tradatur. hæc tenet ibi. Quia ideo retulisse placuit, vt intelligatur quales sint iudicij in hoc casu partes, & pœna. adde Oldradum conf. 124. incipien. Quod remittit. & Cassanem super consuetudines ducat. Burgundia Rep. 12.

N^{um.} 134. Reus quorum expensis remittendi.

Nos enim offerimus nos promptos, & paratos ad satisfaciendũ plenariè pro expensis. Bal. in v^{is}ibus feud. tit. de pace tenenda. §. si index ita de hac re sentiebat; si quis priuatus pro suo interesse petat fieri remissionem, tunc impensis eius fieri debet. l. cum sepe. C. de erogat. mili. anno. lib. 12. quod si iudex ex officio hoc petat, tunc impensis publicis eius terra, ad quam sit remissio, fieri oportet. argumẽto l. mulier in opus. ff. de captiuis, & possit. reuersis. Gondissaluis tamen tract. de hæret. q. 11. num. 8. in crimine hæresis, remissionem esse faciendam putat impensis officij, si illius redditus sufficiant: & hanc sententiam videtur hoc loco amplecti Emericus. Ego ita putarem dicendum in hac causa, si crimẽ valde offendit rempub. per actum exteriorem, quia tunc magni refert puniri reũ in loco delicti, vt eius pœna ceteris traufeat in exemplum, iustissimum esset reductionem fieri impensis loci: quod si obtineri non possit, fiat impensis sacri officij, quas postea soluat reus, si bona habeat: æquum est enim hæc onera subire delinquentem.

Atq; hæc sententia placet Matthæo de Afflictis super feud. tit. de pace tenenda. §. si index, nu. 4. dicenti remittendum esse reũ de suis bonis, ac suis

A expensis arg. l. quemadmodum. §. magistratus. ff. ad l. Aquiliam. §. si nostrã. authent. vt cũ de appel. cognos. §. si vero contigerit. authent. de incestis nup. & eorum que notantur per gl. vltimam, & doctores in ca. ne religiosi. extra de regularib. quib. locis probatur reos de suis bonis esse alendos: Eadem ergo ratione quoties auctoritate legis vel superioris de vno loco ad alium transmittuntur, impensis proprijs (si bona habeant) remittendi sunt. & huic sententiæ omnino cõsentit instructio Madriliana anni Domini MDLXI. c. 9. incipien. El Alguazil.

P R A C T I C A C I T A N D I
iuxta formam cap. Cum
contumacia.

Si autem Inquisitor inuenire non poterit, ubi ille fugitiuus est, seu quò inuicet aliquanto tempore fuerit expellatus; & diligẽtius perquisitus, citet eum personaliter in Ecclesia cathedrali illius diocesis, cuius est, & etiam in Ecclesia parochiali illius ville, vel ciuitatis, in qua commorabitur, ac etiam in domo propria, vel ubi communiter degebat, quatenus iuxta c. Cum contumacia. de heret. lib. 6. infra certum terminum coram Inquisitore personaliter compareat. de fide & articulis. si dei repositurus; alias nunc pro tunc excommunicet eum, nisi infra assignatum eisdẽ terminum personaliter comparuerit, ut mandatur: & hoc per suas litteras tenoris sequentis.

Forma citandi aliquem fugitiuum, quatenus infra certum terminum compareat coram Inquisitore, de fide catholica responsurus: & excommunicandi eum nisi compareat infra terminum assignatum.

Nos Frater N. ordinis Fratrum Prædicatorũ in terris tali domino subiectis Inquisitor hæretica prauitate à Sæcta Sede Apostolica specialiter delegatus.

ATTENDENTES quod fuga delatorum de hæretica prauitate, ac detentorum in carceribus pro eadem, suspiciõne de labe præfata adicit ampliozem, vt tales fugitiui suspecti de fide habeantur, & merito fortius quàm ante. Et cũ talis, de tali loco, talis diocesis fuerit nobis delatus de hæretica prauitate: Exprimantur hæreses, & errores: processimus ad testes examinandũ, & ad nos de huiusmodi informandũ; tan de iustitia requirẽte, ipsum in carcere ad custodiã iustissimè detineri, vt merito videremus an ambularet in tenebris vel in luce, & an ea peruersa, quæ de eo nobis suggesta fuerũt, veritatis certitudine fulcitur: sed ipse maligno spiritu danabiliter agnatus ac in reprobum sensum datus, insano cõsilio acquiescens, & medicinam sibi imponi metues salutarem, carcerẽ fregit, pariter & aufugit. Et cum propter eius fugam, ipsum magis suspectũ de fide nunc quàm prius merito habeamus; ea propter auctoritate Apostolica, qua fungimur in hac

hac parte, eidem tali absenti ut presenti, in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus & mandamus, & mandando requirimus, & monemus, & monendo citamus, quatenus infra tres hebdomadas proxime sequentes: *vel ponatur aliud certum tempus*, Quarum primam pro primo termino, secundam pro secundo, & tertiam pro tertio termino & peremptorio, & trina monitione canonica eidem assignamus; quatenus compareat in tali loco personaliter coram nobis, de fide catholica & eius articulis responsurus, & alias facturus ut fuerit rationis. significantes eidem, quod si mandatis nostris, immo verius Apostolicis non paruerit cum effectu, infra præfatum terminum ei assignatum, comparando in loco antedicto personaliter coram nobis, quod erit maioris excommunicationis vinculo innodatus: Quam excommunicationis sententiam, nos Inquisitor præfatus auctoritate qua supra, in eum ut in contumacem & inobedientem nobis, immo re vera domino nostro Papæ, nunc ut ex tunc, & tunc ut ex nunc, præfata trina monitione canonica præeunte, iustitia suadente, & eius inobedientia, & contumacia exigente, ferimus in his scriptis. Datum, &c.

Alia forma ad idem.

Fater N. ordinis Fratrum Prædicatorum, in terris talis domini Inquisitor hæreticæ prauitatis a sancta sede Apostolica specialiter delegatus, Venerabili & dilecto nobis in Christo Rectori talis Ecclesiæ, Salutem & mandatis nostris, immo verius Apostolicis firmiter obedire.

AD vestri notitiæ deducimus tenore nostrarum præsentium litterarum, (quod dolendo referimus, & referendo dolemus) quod talis, de tali loco, talis diocesis, delatus nobis de hæreticæ prauitate, recepta informatione & iustitia suadente extitit per nos captus, ut videremus, an ambularet in tenebris vel in luce: ipse vero nos metuens, absque causa, cum nostri sancti officij sit nulli obesse, sed potius prodesse: quia reducere oberrantes ad ouile Dominicum, ne lupinis hæreticorum morsibus deuorentur, imprudenti consilio inductus, pariter & seductus, illius, qui primum hominem decepit, ne paradisi terrestri delitij frueretur, carcerem fregit pariter & aufugit, & quo iuerit, ignoramus: Nosque cupientes eundem totis nostris visceribus reducere, ne oberret, & versutorum hæreticorum laqueis inuoluatur, vel si iam inuolutus extiterit, enodetur: Ea propter auctoritate Apostolica, qua fungimur in hac parte, vobis in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus & mandamus, & mandando requirimus, & monemus, vno pro trino edicto, alias excommunicationis sententiam ut contra inobedientem, in vos ferimus in his scriptis, quatenus die Dominica proxime venienti, in vestra Ecclesia, quando Missarum solemnia celebrantur, & maior inibi erit cleri & populi multitudo, auctoritate nostra, immo verius Apostolica, eidem tali fugitiuo in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus & mandamus, & mandando requiratis, mo-

A neat, & citetis, alta & intelligibili voce: immo nos eidem tali præcipimus & mandamus, & mandando requirimus, monemus, & citamus, quatenus infra triginta dierum spatium proxime subsequendum, in tali ciuitate & monasterio eiusdem, Fratrum Prædicatorum, compareat personaliter coram nobis, de fide catholica, & alias de articulis fidei responsurus: quorum primos decem pro primo termino, & alios decem prædictis decem immediatos pro secundo, & vltimos decem pro tertio & vltimo & peremptorio termino assignetis: & nos et assignamus; notificantes publice, ubi prius, fugitiuo tali prænominato, quod nisi coram nobis personaliter compareat cum effectu, infra terminum dictum eidem assignatum, & in loco in antea memorato, sciat se fore excommunicationis vinculo innodatum: quæ excommunicationis sententiam nos in eum tanquam in inobedientem, rebellem, & contumacem nobis, immo verius domino nostro Papæ, & Ecclesiæ sanctæ Dei, nunc ut ex tunc, & tunc ut ex nunc, iustitia suadente, & eius inobedientia requirente, ferimus in his scriptis: significantes eidem quod si contumaciter se permiserit excommunicationis vinculo innodari, procedemus contra eum ad vltiora, prout ius & iustitia suadebunt: Reddatis litteras portatori in signum nostri mandati completi, vestris subscriptionibus positus in eisdem. Datum, &c.

COMMENT. XXXV.

Sillem autem Inquisitor inuenire non poterit ubi ille fugitiuus est, &c. citet eum personaliter in Ecclesia cathedrali illius diocesis, &c. *Hunc ipsum ordinem citandi fugitiuos, quem hic docet Eymericus, præscripsit iam olim Concilium Bituricense c. 14. in hæc verba: Eos qui se contumaciter absentant, facitatis citari solenniter in parochia li, seu cathedrali Ecclesia eorundem, & in locis, in quibus domicilium vel habent, vel habere solebant: & ita contra eos legitimis edictis propostis, præcedenti expectatione matura, diligenti et discussione habita super actis: ac prælatorum, de quibus: expedire videritis, consilio sigillato, ad talium condemnationem, eorum absentiam, Dei & Euangeliorum supplente presentia, pro culparum exigentia procedatis. hæcenus ibi. Idem vult Guido Fulcodius in consultationibus ad Inquisitores q. 6. et auctor innotinatus in tract. de forma procedendi contra Inquisitos de hæresi, rubrica, De his, quæ pertinent ad executionem officij inquisitionis. num. 15. et plenius eodem tract. in rubr. De hæreticis contumacibus. cætera quæ de ordine procedendi contra absentes tradit hic Eymericus, valde sunt notanda, quibus nos more nostro in sequentibus magis necessaria tantum adiungemus.*

D absentant, facitatis citari solenniter in parochia li, seu cathedrali Ecclesia eorundem, & in locis, in quibus domicilium vel habent, vel habere solebant: & ita contra eos legitimis edictis propostis, præcedenti expectatione matura, diligenti et discussione habita super actis: ac prælatorum, de quibus: expedire videritis, consilio sigillato, ad talium condemnationem, eorum absentiam, Dei & Euangeliorum supplente presentia, pro culparum exigentia procedatis. hæcenus ibi. Idem vult Guido Fulcodius in consultationibus ad Inquisitores q. 6. et auctor innotinatus in tract. de forma procedendi contra Inquisitos de hæresi, rubrica, De his, quæ pertinent ad executionem officij inquisitionis. num. 15. et plenius eodem tract. in rubr. De hæreticis contumacibus. cætera quæ de ordine procedendi contra absentes tradit hic Eymericus, valde sunt notanda, quibus nos more nostro in sequentibus magis necessaria tantum adiungemus.

b Forma citandi aliquem fugitiuum, &c. *Di- ximus paulo antea cum Eymericus, eos qui non inueniuntur, aut fugiunt citandos esse in causis fidei, ut compareant responsuri de fide; nunc ea res, quomodo sit reuocanda ad præxim, diligenter ostendit.*

c Attendentes quod fuga delatorum de hæreticæ prauitate, ac detentorum in carceribus pro-

Gg 2 eadem,

Num. 135. Forma & modo citandi in fugitiuos.

Num. 135.